

ΕΛΕΤΑΕΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Προς:

Πρόεδρο Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας
Κύριο Νίκο Μπουλαξή

Πειραιώς 132, 118 54, Αθήνα
info@rae.gr; elecodes-market@rae.gr

Κοινοποίηση:

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Μεσογείων 119, Αθήνα 101 92

Υπόψη: Γραφείο Υπουργού
secmin@ypen.gr

Γραφείο Γ.Γ. Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών
ggenergy@ypen.gr

Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
tsalemisd@prv.ypeka.gr

2. ΑΔΜΗΕ Α.Ε.
Δυρραχίου 89 και Κηφισού, 10443 Αθήνα
info@admie.gr; kabouris@admie.gr

3. ΕΧΕ Α.Ε.
Κάστορος 72, 18545 Πειραιάς
info@lagie.gr

ΑΠ. ΕΛΕΤΑΕΝ: 2018/80

Αθήνα, 7 Αυγούστου 2018

Θέμα: Δημόσια Διαβούλευση επί του Κανονισμού Χρηματιστηρίου Ενέργειας, του Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών και του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης

Αξιότιμε Κύριε Πρόεδρε,

Είναι σαφές ότι η μετάβαση στο νέο σχεδιασμό της ηλεκτρικής αγοράς είναι ένα εξαιρετικά περίπλοκο και σημαντικό εγχείρημα. Η αντικειμενική δυσκολία μεγεθύνεται από το γεγονός ότι η Ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας -για ποικίλους λόγους που δεν είναι της παρούσης- δεν διαθέτει επαρκή εμπειρία λειτουργίας σε απελευθερωμένο περιβάλλον, δεδομένου ότι κατά τις δύο προηγούμενες δεκαετίες

ΕΛΕΤΑΕΝ

Δ/ση Γραμματείας : Λεωφ. Κηφισίας 306, Χαλάνδρι 15232 (Σίδερα), τηλ/fax. 2108081755
Δ/ση Προέδρου ΔΣ και Διοίκησης: Τύχης 2, Χαλάνδρι 15233, τηλ. 2106816803, fax. 2106816837
e-mail info@eletaen.gr web www.eletaen.gr

δεν ακολουθήθηκε η προσαρμογή που εφαρμόστηκε στα περισσότερα από τα άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικά για την αγορά της αιολικής ενέργειας, η μετάβαση στην απελευθερωμένη αγορά συνδυάζεται με τη μεγαλύτερη μεταρρύθμιση στον τομέα μας από το 1994, ήτοι τη μετάβαση από το σύστημα feed-in tariff σε ένα σύστημα feed-in premium με διαγωνισμούς.

Οι ανωτέρω διαπιστώσεις δημιουργούν την ανάγκη πολύ προσεκτικών βημάτων, η εφαρμογή των οποίων θα πρέπει να γίνεται αφού διαπιστωθεί ότι έχει εμπεδωθεί ο αναγκαίος βαθμός κατανόησης και εξοικείωσης από τους εμπλεκόμενους. Σε αυτό το στόχο συμβάλουν πρωτοβουλίες όπως η ημερίδα της 20ης Ιουλίου 2018. Τέτοιες πρωτοβουλίες πρέπει να επαναληφθούν.

Για τον ίδιο λόγο απαιτείται τα διάφορα κείμενα που ετοιμάζονται και τίθενται σε διαβούλευση όπως τα εν θέματι, να συνοδεύονται από υποστηρικτικό υλικό τεχνικού περιεχομένου το οποίο θα εξηγεί και παρουσιάζει αναλυτικά και με λειτουργικό τρόπο τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και διαδικασίες. Κάτι τέτοιο είναι αναγκαίο, διότι το εύρος και η καινοτομία των αλλαγών απαιτούν πολλή μελέτη και χρόνο χωρίς την πολυτέλεια περισπασμών που μοιραία προκαλεί η νομική διάρθρωση των υπό διαβούλευση κειμένων, που είναι μεν απαραίτητη αλλά θα πρέπει να έπεται της αποσαφήνισης και εμπέδωσης των κρίσιμων τεχνικών και σχεδιαστικών επιλογών.

Έχοντας επισημάνει τα ανωτέρω, στα οποία η Αρχή σας και οι λοιποί εμπλεκόμενοι φορείς ελπίζουμε ότι θα ανταποκριθούν, παραθέτουμε ακολούθως τις αρχικές μας παρατηρήσεις με βάση τα κείμενα που δημοσιεύθηκαν αλλά και όσα λέχθηκαν κατά την ημερίδα της 20ης Ιουλίου 2018.

- 1) Με βάση το ν.4414/2016 και ειδικότερα τις παρ. 1 και 2 του αρ. 5 αυτού, **υποχρέωση συμμετοχής στην αγορά, είτε απευθείας είτε μέσω Φο.Σ.Ε., έχουν μόνο όσα έργα Α.Π.Ε. συνάπτουν ΣΕΔΠ**. Τέτοια υποχρέωση δεν έχουν ούτε τα έργα που είναι ενταγμένα στο προηγούμενο καθεστώς feed-in tariff και διαθέτουν Σύμβαση Αγοραπωλησίας Ενέργειας (PPA) ούτε τα έργα που υπογράφουν ΣΕΣΤ στο πλαίσιο του νέου μηχανισμού που εισήγαγε ο ν.4414/2016. Η διάκριση αυτή είναι σαφής στο ν.4414/2016 και φαίνεται ότι προκύπτει και από τις διατάξεις των υπό διαβούλευση κειμένων και ειδικά τον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης. Επειδή όμως και κατά το προηγούμενο διάστημα αλλά και κατά τη διάρκεια της ημερίδας υπήρξε μια σύγχυση επ' αυτού, θεωρούμε ότι πρέπει να περιληφθούν στα κείμενα οι κατάλληλες διατυπώσεις που θα εξαιρούν ρητά τα έργα αυτά.
- 2) **Πρέπει να υφίσταται πραγματική δυνατότητα διόρθωσης της συνολικής θέσης του Συμμετέχοντα στην Ενδοημερήσια αγορά**, σε ωριαία βάση, με αγορά/πώληση ενέργειας (αναλόγως την απόκλιση).

Κρίσιμο είναι το σημείο του πότε τα έργα με ΣΕΔΠ αποκτούν υποχρεώσεις εξισορρόπησης. Σύμφωνα με το ν. 4414/2016 και ειδικότερα το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7 του αρ. 5 «*Η υποχρέωση αυτή αρχίζει με την ανάπτυξη και λειτουργία Ενδοημερήσιας Αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας επαρκούς ρευστότητας, στο πλαίσιο της λειτουργίας του (...) υποδείγματος-στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας*». Όμως τα υπό διαβούλευση κείμενα δεν έχουν ενσωματώσει τη συγκεκριμένη ρητή διάταξη νόμου με αποτέλεσμα να εννοείται ότι οι παραγωγοί Α.Π.Ε. με ΣΕΔΠ αποκτούν υποχρεώσεις εξισορρόπησης με τη θέση σε ισχύ των κειμένων αυτών.

Επιπλέον, **δεν περιέχουν τα κριτήρια και τη μεθοδολογία που απαιτείται προκειμένου να ποσοτικοποιείται και να ελέγχεται το όριο ρευστότητας στην ενδοημερήσια**

αγορά. Η έλλειψη αυτή είναι σημαντική διότι συνδέεται με το χρόνο έναρξη συγκεκριμένων υποχρεώσεων για τους παραγωγούς Α.Π.Ε.

Επισημαίνεται ότι η συγκεκριμένη πρόνοια του Ελληνικού νόμου αποτελεί μεταφορά της σχετικής διάταξης της παραγράφου 124.β των Κατευθυντήριων Γραμμών (ΚΓ) της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς περιβάλλοντος και ενέργειας.

- 3) Στην ίδια ως άνω διάταξη των ΚΓ καθορίζεται (υποσημείωση 65) ότι οι παραγωγοί Α.Π.Ε. μπορούν να αναθέτουν τις υποχρεώσεις τους εξισορρόπησης σε τρίτες εταιρείες όπως φορείς εκπροσώπησης (aggregators). Η ουσία αυτής της διάταξης ενσωματώθηκε στις παρ. 2-5 του αρ. 5 του ν.4414/2016. **Η ύπαρξη λοιπόν στην πράξη φορέων εκπροσώπησης είναι και αυτή αναγκαία προϋπόθεση προκειμένου οι παραγωγοί Α.Π.Ε. με ΣΕΔΠ να υπόκεινται σε υποχρεώσεις εξισορρόπησης.** Τέτοια ρύθμιση, όπως και η διαδικασία και τα κριτήρια ελέγχου της πλήρωσης αυτής της προϋπόθεσης, δεν έχουν συμπεριληφθεί στα υπό διαβούλευση κείμενα.
- 4) Δεν είναι κατανοητό και δεν τεκμηριώθηκε **γιατί επιλέγεται η εφαρμογή διπλής τιμολόγησης (dual pricing) στις αποκλίσεις.** Η ρύθμιση αυτή φαίνεται άδικη διότι οδηγεί στο φαινόμενο όταν το σύστημα έχει έλλειμμα (short) και το αιολικό πάρκο προσφέρει περίσσεια ενέργειας (long) δηλ. προσφέρει πολύτιμη ενέργεια, το αιολικό πάρκο να πληρώνεται λιγότερο ενώ όταν το σύστημα έχει πλεόνασμα (long) και το αιολικό πάρκο έχει αρνητική απόκλιση (short) τότε πληρώνει περισσότερο. Προτείνεται να αντικατασταθεί με τιμολόγηση απλής/μοναδικής τιμής.
- 5) Δεν είναι κατανοητό και **δεν τεκμηριώθηκε γιατί επιλέγεται η εκκαθάριση των αποκλίσεων των υπόχρεων Α.Π.Ε. να γίνεται ανά 15λεπτο,** ιδίως μάλιστα εάν ληφθεί υπόψη ότι οι θέσεις με τις οποίες πρέπει να γίνει η σύγκριση (προημερήσιας και ενδοημερήσιας) είναι ωριαίες. Φαίνεται εξαιρετικά άδικο οι υπόχρεες Α.Π.Ε. να ποινολογούνται επί τη βάση αποκλίσεων από θέσεις (15λεπτα) που δεν όρισαν οι ίδιοι οι παραγωγοί, αλλά προέκυψαν σε κάποιο βαθμό αυθαίρετα από τον ορισθέντα αλγόριθμο. Για αυτό προτείνεται η απόκλιση για τις υπόχρεες Α.Π.Ε. να υπολογίζεται ωριαία με βάση το αλγεβρικό άθροισμα των αποκλίσεων των 4 επιμέρους 15λέπτων και μια μέση τιμή που θα προκύπτει από τις τιμές των 15λέπτων αυτών. Η διαφορά στην συνολική εκκαθάριση θα πρέπει να βαρύνει το Λογαριασμό Προσαυξήσεων.
- 6) Σημαντικό είναι το θέμα της **προτεραιότητας των Α.Π.Ε. κατά την κατανομή του φορτίου** η οποία πρέπει να διατηρηθεί οπωσδήποτε για τις υφιστάμενες συμβάσεις. Σε κάθε περίπτωση η Ελλάδα δεν πρέπει να σπεύσει να υιοθετήσει επαχθείς ρυθμίσεις νωρίτερα ή και σε αυστηρότερο βαθμό από αυτές που θα καθορίσει η Ευρωπαϊκή νομοθεσία.
- 7) Θα πρέπει να θεσπιστεί **χαμηλό άνω όριο στις ποσότητες των προθεσμιακών και διμερών συμβολαίων που θα μπορεί να συνάπτει ένας προμηθευτής** και ειδικά η δεσπόζουσα επιχείρηση –ως ποσοστό του συνολικού φορτίου των πελατών του- ώστε αφενός (i) να διατηρήσει η Προημερήσια αγορά μια ικανή ρευστότητα και οι τιμές της να αντανακλούν πράγματι το βραχυχρόνιο κόστος παραγωγής ηλεκτρισμού στην Ελληνική επικράτεια και αφετέρου (ii) να μην δημιουργηθούν καταστάσεις όπου συγκεκριμένες μονάδες, αν και

ενδεχομένως ακριβότερες, θα λειτουργούν κατά προτεραιότητα μέσω της επιλογής τους για εξυπηρέτηση προθεσμιακών και διμερών συμβολαίων.

Ειδικά όσο παραμένει η δεσπόζουσα θέση της ΔΕΗ, θα πρέπει να παραμείνει η υποχρέωση οι προσφορές πώλησης από τις συμβατικές μονάδες να αντανakλούν τουλάχιστον το μεταβλητό κόστος τους.

- 8) Σε σχέση με τις Διαδικασίες Φορέα Εκκαθάρισης (Energy Clear) σημειώνεται ότι κανονικά **δεν πρέπει να υπάρχει πιθανότητα/δυνατότητα ζημίας για κάποιο συνεπή Συμμετέχοντα**, η οποία θα απορρέει από την υπερημερία/ζημία κάποιου άλλου Συμμετέχοντα.
- 9) Στην παράγραφο 2.31 του ΚΕΣΑΕΗΕΑ αναφέρεται ότι *«τα διαθέσιμα του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης επενδύονται από την Energy Clear σύμφωνα με επενδυτική πολιτική που υιοθετεί και εφαρμόζει με Απόφασή της»*. Δεν αναφέρεται όμως τίποτα για την πολιτική που θα ακολουθείται σχετικά με τα κέρδη και τις ζημίες αυτών των επενδύσεων ως προς τα εκκαθαριστικά μέλη. Χρειάζονται σχετικές διευκρινίσεις.
- 10) Στην παράγραφο 7.2.2 του ΚΕΣΑΕΗΕΑ προτείνεται η Επιτροπή Τροποποίησης του ΚΕΣΑΕΗΕΑ να στελεχώνεται με δύο (2) μέλη εκ των φορέων ή ενώσεων της ενεργειακής αγοράς. Σήμερα υπάρχουν παραπάνω από δύο ενεργές ενώσεις με μέλη Συμμετέχοντες της χονδρεμπορικής αγοράς. Επομένως, θεωρούμε εύλογο να αυξηθεί ο αριθμός των συμμετεχόντων από ενώσεις της ενεργειακής αγοράς ώστε να υπάρχει η μέγιστη δυνατή εκπροσώπηση όλων των κατηγοριών συμμετεχόντων στην Επιτροπή Τροποποίησης του ΚΕΣΑΕΗΕΑ.
- 11) Η ΕΛΕΤΑΕΝ έχει εκπονήσει με εξωτερικό σύμβουλο ειδική μελέτη με συγκεκριμένες προτάσεις και τεκμηρίωση για τα κρίσιμα σημεία του σχεδιασμού της αγοράς, την οποία μπορείτε να βρείτε στο δικτυακό μας τόπο:
<http://eletaen.gr/poyry-green-electricity-market-desing-study-02-12-2014/>

Παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση,

Παναγιώτης Λαδακάκος
Πρόεδρος ΔΣ ΕΛΕΤΑΕΝ